

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Napetost v grški notranji politiki

Razvoj od poraza v Mali Aziji do danes

Nekoč mirna Grčija preživlja po svetovni vojni dobo nenavadno ostrih strankarskih bojev. Začeli so se v vsej srditosti prav za prav že za časa usodnih porazov, ki jih je grška vojska doživela v vojni s Turki v Mali Aziji. Kakor je znano, je mirovna pogodba prisodila Grčiji neke dele maloazijske obale s Smirno kot središčem, toda vstaja Kemala pa še in vojna, ki jo je pričel z Grki, je razveljavila te sklepe. Grki so bili dobesedno vrženi iz Male Azije in mimo tega še prisiljeni preseliti svoje ljudi na evropsko celino. Skoraj dva milijona Grkov, ki so živeli v Mali Aziji še iz časa Vzhodnega rimskega cesarstva, odnosno poznejšega Bizanta, se je moralo napotiti preko morja v staro domovino Grčijo. Nasprotno so pa morali zapustiti Grčijo vsi Turki in se preseliti v novo Turčijo. Tako je bilo v petih treh letih preseljenih preko 3 milijone ljudi, kar pomeni v novejši zgodovini največje preseljevanje narodov! To preseljevanje je usodno prizadelo tudi slovansko južno Macedonijo in Tracijo, ki je štela poprej okoli pol milijona Slovanov, katerih naselbine so segale kompaktno do samih predmestij Soluna.

Ta usodni poraz je uplival na notranjo grško politiko tako močno, da je morala pasti dinastija. Za kratko dobo je bila potem sicer zopet obnovljena, a naposled je spet padla; nadomestil jo je republikanski režim, ki se je vzdržal do danes. Vendar ustalitev republikanskega režima ni ustalila tudi notranje politike. Evropsko znani demokratski in republikanski državnik Venizelos, ni bil kos novim položajem, zlasti ne onim, ki jih je ustvarila velika svetovna kriza. Mož, ki je vodil Grčijo na strani Srbije, Črne gore in Bolgarije v zmagošlavno balkansko vojno proti Turčiji in je znal tudi položaj v letih svetovne vojne izkoristiti v povečanje svoje domovine, se v novi razvoj ni mogel več vživeti. Njegova popularnost je začela bledeti, dokler ni zbledela toliko, da je pri zadnjih parlamentarnih volitvah doživel usodni poraz, ki ga je vrgel v divjo opozicijo. Zmagala je politična skupina, ki smo jo poznali kot zagovornice obnove monarhije. Da po prevzemu vlade ta skupina ni izvršila svojih naklepov, je bila izključeno zasluga visokih vojaških osebnosti in pa sedanjega ministrskega predsednika Caldarisa. Vsi ti so zaradi možnosti sporazuma in sodelovanja z Venizeloso in ostalo opozicijo

naposled opustili obnove monarhije in prisegli na republikansko vladavino.

Toda notranji mir niti s to veliko načelno koncesijo ni bil zagotovljen. Stranke bivše vladne večine, sedanje opozicije, vodijo srdit boj proti Caldarisovi vladi, za katero stoji tudi najuplivijsi mož grške vojske, vojni minister general Kondilis. Ta boj se pa ne ustavlja samo pri notranjih problemih, temveč sega tudi v zunanje politično območje. Tako je grška parlamentarna opozicija samo iz golih strankarskih, ali prav za prav zgolj demagoških vzrokov nastopila tudi proti balkanskemu paktu. Si volasi Venizelos je šel v tem oziru celo tako daleč, da je zajadral docela v italijanske vode, hoteč se s pomočjo fašistične Rima spet dokopati do neomejene oblasti. Zaradi tega je grozila v Grčiji že večkrat revolucija, ki bi se logično končala v državljanski vojni. Preprečena je bila samo z najradikalnejšimi sredstvi. Vendar je ministrski predsednik Caldaris vodil tako spretno barko državne uprave po razburkanem morju, da je preprečil vsak nameravani udar, dočim je zunanji minister Maksimos med tem pripravil novo zunanje politično orientacijo, ki je privedla Grčijo v balkanski pakt in balkansko zvezo.

V zadnjem času je pa postala opozicija znova silno bojovita. Nekateri zatrjujejo, da stoji v ozadju celo italijanska intriga, ki bi rada odcepila Grčijo od balkanske zveze ter napravila iz nje izhodišče za svojo ekspanzivistično balkansko akcijo. Ratifikacija balkanskega pakta se je izvršila v parlamentu ob zelo razburljivih okoliščinah. Toda opozicija tudi po ponovnem porazu ni utihnila. Pričela je novo kampanjo v parlamentu in izven njega. Višek so dosegla nasprotstva te dni, ko je nastal v parlamentu divji spopad, v katerem je pristaš Kondilisove vladne skupine Anagnostopoulos s stolom tako nevarno ranil opozicijskega poslanca in bivšega ministrskega predsednika Papanastasia, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Opozicija je zaradi tega napravila eksodus in zatrjuje, da se v parlament sploh več ne vrne. Položaj je zato postal tako napet, da ni izključeno, da bo morala biti dosedanja demokracija ukinjena in bo tudi Grčija sledila na pot onih držav, ki so že uvedle avtoritarni režim.

Državni udar na Litvanskem

BIVŠI PREDSEDNIK VOLDEMARAS TUBELISOVO VLADO. JE SKUPAJ Z VOJSKO ODSTRANIL POLOŽAJ ŠE NEJASEN.

KRALJEVEC, 8. junija. Sinoči je bivši predsednik Voldemaras izvedel z generalni državni udar. Priletel je v letalu v Kaunas in se nastanil v palači generalnega štaba. Ustaši so takoj razglasili odstavitve Tubelissove vlade, predsedniku Smetoni so pa poslali ultimatum, v katerem ga pozivajo, da odobri novo stanje in Voldemarasovo revolucionarno vlado. Vojaštvo je, kakor se zatrjuje po veliki večini na Voldemarasovi strani, dočim je civilna uprava baje zvesta Tubelisovi vladi. Kakšna je usoda Tubelisa in ostalih članov vlade, ni znano, širijo pa se vesti, da so jih revolucionarji aretirali. Pri izvedbi revolucije je zaradi raznih nesporazumov nastalo tudi nekaj prask, v katerih je bilo oddanih več strelcev,

vendar ni znano, če je bil kdo ranjen ali celo ubit. Vojsko je včeraj zastražila ministristva in javne urade, kakor tudi palačo predsednika republike. Nad vso državo je proglašeno obsedno stanje. Vendar se širijo tudi drugačne vesti, ki zatrjujejo, da se udar ni posrečil, so pa manj verjetne.

BARTHOU NE POTUJE V RIM.

PARIZ, 8. junija. Francoski službeni krogi dementirajo vesti tujega tiska o potovanju francoskega zunanjega ministra Barthouja v Rim. Barthou se želi sicer porazgovoriti z Mussolinijem, vendar pa je predvsem potrebno, da se prej rešijo mnoga sporna vprašanja med Parizem in Rimom.

Sporazum o delovnem programu

Resolucija Amerike, Anglije in Francije za nadaljnje delo razorožitvene konference — Nemčija ne sprejme svojega stališča

ZENEVA, 8. junija. Zadnje dni so se na razorožitveni konferenci storili vsi napori, da bi se dosegel sporazum med angleškim in francoskim stališčem glede nadaljnjega dela. Kakor je znano, je šlo pred vsem za to, ali naj se konference zopet odgodi, da se najde sporazum z Nemčijo, ali naj se nadaljuje in postavi v ospredje razprava o varnosti, kakor je zahtevala francoska skupina. To vprašanje se je reševalo pred vsem na konferencah Anglije, Francije in Amerike. Ta pogajanja med Barthoujem, Edenom in Normanom Davisom so končno toliko uspela, da je bila sestavljena resolucija za glavno komisijo konference. Načrt resolucije pa ne tangira višjih vprašanj, a se ozira tudi na Nemčijo in njen položaj, s čemer je ustrezno Angliji. Zato je treba smatrati to resolucijo le kot nadaljnji delovni program. Beneš, Titulescu in Litvinov so se naposled odločili za resolucijo, ki je bila sporočena v Pariz že ob 1. uri ter bo sprejela novi delovni načrt po ne konference se bo sestala danes ob 12.

uri er bo sprejela novi delovni načrt po sporazumu teh velesil.

LONDON, 8. junija. Današnji angleški listi so zaradi sporazuma o delovnem programu zopet bolj optimistični in naglašajo, da so v Ženevi glavne ovire odstranjene.

BERLIN, 8. junija. Nemški obveščevalni urad objavlja daljši komunike o položaju v Ženevi in odločno zanika, da bi se bil delegat za posarske zadeve baron Lersen pogajal s komurkoli, o pristopu Nemčije h kakšni razorožitveni konvenciji ali o vrnitvi Nemčije v Ženevo. Nemčija nima nobenega povoda spreminiti svoje stališče, ker vzroki, ki so jo napotili, da je zapustila Ženevo, še niso odstranjeni. Dokler Francija ne sprejme svojega stališča, ga tudi Nemčija ne more. Gre za diskriminacijo Nemčije, kakor se izraža v versajski mirovni pogodbi. — Nemčija bo vztrajala tako dolgo, dokler ne doseže popolne enakopravnosti v smislu svoječasne angleško-italijanske izjave.

Nemška oborožitev na predvojni višini

POROČILO FRANCOSEGA VOJNEGA MINISTRA NA TAJNI SEJI VOJAŠKEGA ODBORA PARLAMENTA.

PARIZ, 8. junija. Vojaškemu odboru zbornice je minister in vojni maršal Petain predložil poročilo o sedanjem stanju nemške vojske. Seja je bila tajna, toda kljub temu poroča o poteku seje »Le Jour«, da po informacijah maršala Petaina razpolaga nemška vojska danes s pol milijona dobro izurjenih vojakov. V teku šestih dni bi se nemška armada lahko povečala na 1.800.000 mož in v najkrajšem nadaljnjem roku na 2.800.000 mož. Po maršalovem prepričanju je do-

segla Nemčija na ta način že svojo predvojno vojaško silo. Nemške divizije so oborožene od pet do glave z najmodernejšimi sredstvi, z lahko poljsko artilerijo, s težko artilerijo raznih tipov, ki pa še ni popolnoma kompletne. Po kapaciteti nemških tvornic bo Nemčija svojo oborožitev v težki artileriji spopolnila v času treh mesecev. Maršal Petain je obširno poročal tudi o silni oborožitvi Nemčije v zraku, vendar pa so listi to njegovo poročilo zamočevali.

Reforma romunske ustave

BUKAREŠTA, 8. junija. Kralj Karol je v zadnjem času ponovno izrazil željo, naj bi se izvedla reforma ustave in je naročil predsedniku romunske vlade Tatarescu, naj v tej smeri vodi pogajanja s predstavniki opozicije. Predvsem se bo reformirala zakonodaja in bo zmanjšano število senatorjev in narodnih poslancev. Izvedena pa bo tudi upravna reforma glede zmanjšanja števila županij. Kralj Karol izrecno želi, da bi se reforma ustave izvedla ob sodelovanju in sporazumu z opozicijskimi strankami. Zaradi tega je pričakovati, da bo sestavljena na jesen širša koalicijska vlada, v kateri bodo sodelovale tudi opozicijske stranke.

Madžarska se umi

BUDIMPEŠTA, 8. junija. Tibor Eckkard, ki je na zadnjem zasedanju sveta Društva narodov zastopal Madžarsko, je napisal v »Pester Lloyd« članek, v katerem izraža upanje, da bo v najkrajšem času, in sicer še pred letošnjo zetvijo, ugodno rešen madžarsko-jugoslovanski obmejni spor. Jugoslovanska vlada je pred Društvom narodov izjavila, da je pripravljena v direktnih pogajanjih odstraniti vsa nesoglasja, kar bo zelo velike koristi za madžarske dvolastnike. Madžarska vlada si je vedno želela dobrih odnosov z Jugoslavijo(?) in temu tudi ni ničesar na poti.

KRIZA BELGIJSKE VLADE.

BRUSELJ, 8. junija. Vlada Broquevillea je doživela v parlamentu poraz in je odstopila. Odstop je povzročila preorientacija strank. Dosedanja vlada so tvorili liberalci in klerikalci, sedaj pa so v parlamentu operirali socialisti z liberalci. Kako bo kriza rešena, še ni znano.

TUDI POLJSKA NE PLAČA.

VARSAVA, 8. junija. Poljska republika je solidarno z Anglijo odklonila plačilo nadaljnjih obrokov vojnih posojil Ameriki.

BRÜNING SE VRNE.

LONDON, 8. junija. Bivši centrumški državni kancelar dr. Brüning ni pobegnil iz Nemčije. V Londonu bo ostal le tri tedne, nakar se bo vrnil v Nemčijo.

DVA POLETA V STRATOSFERO.

MOSKVA, 8. junija. Sovjetska Rusija pripravlja tretji let v stratosfero. Gondola je že zgrajena, in sicer jo je izdelala menžinska tvornica, ki bo izdelala tudi balon iz lahke svile. Strokovnjaki računajo, da se bo balon dvignil v višino 25.000 m. Start bo v Moskvi za mesec dni do tega časa pa bodo proučili vremenske prilike s pomočjo manjših balonov. V stratosfero pa namerava leteti tudi Cosyns iz Bruslja, in sicer že prve dni prihodnjega tedna. Rusi sedaj pričakujejo uspeh tega leta in bodo nato poskušali s svojim balonom točji Cosynsov rekord.

Dnevne vesti

Radio za spomenik skladateljev Ipavcev. Poročali smo že o prijaznem sodelovanju »Ljubljanskega vokalnega kvinteta« v radiu Ljubljana v prid spomeniku skladateljem Ipavcem. Prihodnje nedeljo t. j. 10. maja ob 20. (8.) uri bodo ti vrli pevci po predhodnih uvodnih besedah g. Kraglia zapeli izbrane pesmi skladateljev Ipavcev po sledečem sporedu: Gustav Ipavec: Savska, Danica, Oblačku, Planinska roža, Mornarska, O mraku. Josip Ipavec: Imel sem ljubi dve. Benjamin Ipavec: Zapuščena, poje kvintet; Ciganke-Marija, poje Roman Petrovčič, Menih, poje Milan Jug; Čez noč, poje Tone Petrovčič. Vse ljubitelje lepe glasbe Ipavcev prav posebno opozarjamo na ta večer, saj se dogaja prvič v naši zgodovini, da bodo zadonele prelepe mile pesmi Ipavcev v zaključeni celoti med svet in jih bo imel tako priliko slišati vsak naš rojak tudi v daljnji tujini. Da bi le te pesmi poleg plemenitega občutja v srcih poslušalcev zbudile zavest potrebne podpore in darežljivosti do akcije, ki uresničuje ovekovčenje teh naših nesmrtnih glasbenih pionirjev. Odbor za postavitev spomenika skladateljem Ipavcem.

Vokalni koncert v mestnem parku. Pevski zbor Glasbene Matice nam zopet v soboto ob 20.30 pod vodstvom prof. Vasilija Mirka prvič v mestnem parku. Na sporedu je 15 narodnih in umetnih pesmi. Vstopnina je samo 2 Din, za dijake 1 Din, tako, da bo vsakomur mogoče udeležiti se tega koncerta.

Kraljev dar za slepe otroke. Naš vladar je daroval Domu slepih v Zemunu 100.000 Din in naročil, naj se zgradi poseben dom za slepe otroke, v katerem se bodo sprejemali slepi otroci iz vse naše države.

Mariborski odvetniki so počastili spomin prerano umrlega priljubljenega gosdnika Mikluša tudi s tem, da so poleg lepega venca darovali Protituberkulozni ligi 260 Din in istotako revnim visokosolcem 260 Din. Dokazila so na razpolago pri nabiralcu.

Iz seje mestnega sveta. Na zadnji seji je mestni svet mariborski podelil gradbeno dovoljenje dr. Boeziju za gradnjo dvorišnega poslopja na Betnavski cesti, nadalje Mariji Pavelškovi za visokoprtilično leseno hišo v Meteljkovi ulici, odobrili je tudi fasade treh trinadstropnih hiš, ki jih bo zgradil tovarnar Wögerer na vogalu Prešernove in Maistrove ulice ter fasado trinadstropne stanovanjske hiše dr. Blankeja v Kopaljski ulici. Uporabno dovoljenje pa sta dobila Mihael Domiter za visokoprtilično stanovanjsko hišo na Betnavski cesti in Mihael in Karolina Bernetič za zgrajeno dvoriščno poslopje pri hiši v Koseskega ulici.

Naročila avtobusov mestnega podjetja za posebne voznje. Uprava mestnih podjetij sporoča, da bo odslej naprej edinole uprava mestnih podjetij v Orožnovi ulici 5. l., prejemale naročila za posebne voznje z mestnimi avtobusi.

Otvoritev novega mostu na Mariborski otok. Novi železni most na Mariborski otok, ki ga je zgradila Splošna stavbena družba, bo jutri izročen svojemu namenu. Ni pa še točno določeno, kdaj bo slavnostna otvoritev novega mostu.

Letošnji Mariborski teden. Upravni odbor zadruge Mariborski teden je imel pod predsedstvom načelnika mestnega župana g. dr. Lipolda doslej že 4 seje, na katerih je razpravljal o programu letošnjega Mariborskega tedna. Sklenjeno je bilo, da bo letošnji teden v času od 4. do 15. avgusta, in sicer na lanskim prostorih. Najavljene je že več razstav, med njimi tujsko-prometna, vajenska, pomočniška in druge. V okviru Mariborskega tedna bo priredilo mariborsko Narodno gledališče na Rotovškem trgu gledališko predstavo »Zlahtnega meščana«. Tudi se prizadeva Mariborski šahovski klub, da bi bil v času Mariborskega tedna v Mariboru mednarodni šahovski turnir, na katerem bi sodelovalo 8 mojestrov. Važnost te prireditve ni potrebno posebej navedeti, ker če se spomnimo samo lanskega mednarodnega šahovskega turnirja na Bledu, se kaj lahko prepričamo o velikem propagandnem pomenu. Drevi bo imel upravni odbor zopet sejo in bo na njej razpravljalo o nadaljnjih tekočih zadevah.

Nerazumljiva nehvaležnost bi bila, ako ne bi kupili vsaj ene srečke »Dobrodelne tombole« naših poštarjev, ki vam vse leto nosijo pisma in važna vesela in žalostna obvestila, pa tudi dolgo zaželjene denarne nakaznice. Z eno srečko vam lahko izkažemo svojo hvaležnost s tem, da vam izplačamo nekaj »jurjev« gotovine. Tombola bo v nedeljo, dne 10. junija popolne na »Trgu svobode«. Pridite in preizkusite zvezdo svoje sreče. Čisti dobiček je namenjen v podporo bolnim tovarišem in poštnim sirotam. Dobitki so na ogled od petka naprej v izloži garaže hotela »Orel« — Zemljič, Grajski trg.

Koncert jutri v soboto v hotelu Halbwid.

Narodni železničarji! Ker se v nedeljo 10. junija t. l. od oblasne uprave Ljubljana napovedani izredni občni zbor podružnice UJNZB Maribor ne vrši, pozivamo članstvo, da se po svoji pripadnosti udeleži v čim večjem številu zleta sokolske župe mariborske v Ptuj, oziroma izleta Narodne obrane v Studencih na Kaplo. Podružnica UJNZB Maribor.

Krajevna organizacija Jugoslovanske nacionalne stranke za V. mestni okraj v Mariboru ima v ponedeljek 11. t. m. v »Mariborskem dvoru« odborovo sejo. — Pričetek ob 20. uri. Pridite točno in zanesljivo.

Kongres federacije slovanskih inženjerjev. Dne 1. julija t. l. bo v Sofiji kongres federacije slovanskih inženjerjev, združen z izleti po Bolgariji.

Na Kaplo! Vsi četniki viteške sekcije Narodne obrane, železničarji, v nedeljo 10. tm. ob 5. zjutraj pred koroškimi kolo-dvorom zbor! Ostali železničarji pa ob 4.30 zjutraj na vogalu Vrtno ulice in Koroške ceste, kjer naj se javijo četnemu komandirju br. Žagovcu. Udeležba obvezna. Batalionski poveljnik.

Popravilo državnega mostu. Zaradi popravil na državnem mostu bo od ponedeljka 11. tm. od 17. ure do petka 15. tm. do 8. ure polovica cestišča zaprta za vozni promet. Na to opozarja mestno županstvo vse lastnike navadnih in motor-nih vozil.

Mesariji se bodo preselili v Strossmajerjevo ulico. Med mesariji, ki imajo stojnice na Glavnem trgu in na Koroški cesti, se še vedno pojavljajo glasovi, da bodo ostali dalje na mestu kakor doslej. Govori se celo, da so vložili pritožbo, oziroma priziv proti zadnjemu sklepu občinskega sveta mariborskega. Merodajnim faktorjem pa ni o tem ničesar konkretnega znano in bo mariborski občinski svet ostal pri svojem sklepu, h kateremu ga je prisilila ureditev prometa na Glavnem trgu in na Koroški cesti. Z mesarskimi stojnicami se bo preselil v preurejeno Štrossmajerjevo ulico tudi del trga za sočivje, čebularji in prodajalci perutnine. Ni pa še točno določen termin, kdaj se bo izvedel ta sklep občinskega sveta o premestitvi mesarskih stojnic in dela trga.

Usoden padec na stopnicah. Danes zjutraj je v Gosposki ulici stanujoča 75letna zasebnica Marija Hvalenčeva padla tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomila levo roko v zapestju. Poklicani reševalci so jo prepejali v mariborsko bolnišnico.

Otroka pustila v vlaku. Te dni se je odpeljala iz Čakovca v Ormož neka žena, ki je pustila v vlaku otroka in brez sledu izginila. V Ormožu je izročila otroka sopotnicam, sama je pa kupila listek do Maribora. Otroka so spravili v Maribor v Dečji dom.

Posestna sprememba. Mariborski pekovski mojster Andrej Macarol je kupil hišo v Koroščevi ulici št. 5 od hišne posestnice Vilme Pallasove za 380.000 Din.

Smrt pod vozom. V Bakovcih v Prekmurju se je pripetila smrtna nesreča. Posestnik Janez Horcan je peljal težko kolozen voz domov proti Bakovcem in ko se je hotel izogniti nekemu vozilu, se je voz prekucnil v cestni jarek in pokopal Horcana pod seboj. Nesrečo so opazili ljudje, ki so delali v bližini na polju in ponesrečenca takoj prihiteli na pomoč. Izvlekli so ga izpod voza in ga takoj prepeljali v murgizodvoško bolnišnico, kjer pa je kmalu po prevozu podlegel smrtnim poškodbam.

Nihče se še ni kešal!

Kdor jo enkrat
kupi, jo vedno
zahteva

Izlet na Bled. »Putnik« priredi dvo-dnevni avtomobilni izlet v odprtem avto-caru z odhodom v soboto 9. tm. ob 14. uri izpred hotela »Orel«. Vožnja preko Ljubljane, kjer bo ogled velesejma. Prihod na Bled zvečer, kjer je preskrbljeno ceneno prenočišče in prehrana. V nedeljo kopanje in veslanje po jezeru ter izlet na Vintgar. Povratek preko Kamnika v nedeljo ob 11. uri zvečer. Cena vožnje Din 150.—. Oskrba in prenočišče na Bledu 58 Din v hotelu Petran. Ker je za ta izlet še nekaj prostorov na razpolago, naj se intere-senti takoj prijavijo pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova cesta 35.

Pri motnjah prebave, železniških bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljaj-nju očel, razdraženih živcev, nespanju, o-slabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Vozne olajšave. Okučani: 50-letnica gasilnega društva 9. in 10. junija. Polo-vična vožnja ob 8. do 11. junija na pod-lagi železniške legitimacije. P t u i: So-kolski zlet 10. junija. Polovična vožnja 7.—13. junija na podlagi sokolske objave ali železniške legitimacije. C e l j e: Raz-vitje prapora celjske sokolske župe 10. junija. Polovična vožnja 9.—11. junija na podlagi objave ali železniške legitimacije. V u k o v a r: Blagoslovitev četniške za-stave 10. junija. Polovična vožnja 6.—14. junija na podlagi železniške legitimacije. B e o g r a d: Kongres obrtnikov 10. ju-nija. Polovična vožnja 7.—13. junija na podlagi železniške legitimacije. N o v i S a d: Skupščina saveza živinorejskih zadrug 10. junija. Polovična vožnja 8.—13. junija na podlagi železniške legitima-cije. Z a g r e b: Kongres poštnih, telefon-skih in telegrafskih uslužbencev 10.—12. junija. Polovična vožnja za udeležence, četrtinska za drž. uradnike delegate na podlagi objave 7.—16. junija. B e o -g r a d: Skupščina pogodbenih poštar-jev 10. junija. Polovična vožnja 8.—14. junija na podlagi objave. D u n a j: Med-narodni plesni turnir in svečani filmski tedni 16. junija do 2. julija. 25% znižana vožnja na avstrijskih železnicah. Udele-ženci umetniki morajo izpolniti predpisa-no prijavo, ki je na razpolago v naši pi-sarni. D u n a j: V času od 7. maja do 2. julija vizuma prost vstop v Avstrijo in 30% popusta na avstrijskih železnicah po 5-dnevnem bivanju pri povratku in druge ugodnosti na podlagi »Festkarte« a Din 55.—. P i z a: Spominska sveča-nost do 29. junija, 70% popusta na itali-janskih železnicah. R i m i n i: Umetniška razstava do 31. avgusta. 70% popust na italijanskih železnicah. K a t t o l i k a: Letne prireditve do 31. avgusta. 70% na italijanskih železnicah. P a d o v a: Se-jem do 16. junija. 70% od 17. do 24. ju-nija 50% popusta na italijanskih železni-cah. Vse nadaljnje informacije, nabava vozovnic, viz in valut pri »PUTNIKU«, Maribor, Aleksandrova cesta 35. Tel. int. 21-22.

Tudi ljubljanska občina namerava prodati nekatere stanovanjske hiše. Ljubljan-ska mestna občina je sklenila prodati 19 svojih stanovanjskih hiš in je že razpisala prodajo.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 9. junija. Ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, plošče; 18: plošče; 18.30: zabav-no, predavanje, predava Viktor Pirnat; 19: gospodarske razmere našega življa v Julijski Krajini, predava prof. Rudolf; 19.30: zunanji politični pregled, predava dr. Jug; 20: vokalni koncert ge. Slave Čampove, vmes radio-orkester; 21: val-čkova ura, radio-orkester; 22: čas, poro-čila; 22.15: prenos iz velesejma.

Grajski kino. Od danes dalje izboren vefilm »Olie in ogenj« (Afera inž. Ugro-na). Kriminalni — detektivski vefilm, Miki-miška.

Kino Union. Remek delo, milijonski ve-lefilm »Zlato« s Hansom Albersom, Bri-gito Helmovo, Mihaelom Bohnemom, Li-ey Deyers. Večni sen ljudstva, umetna proizvodnja zlata, prikazana s še nevide-nimi sredstvi tehnike.

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefo-ve« grenčice. Zdravniki svetovnega slo-vesa hvalijo izboren učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah, sati-karjih in hemeroidalno bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekar-nah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pojasnilo SK Rapida. Z ozirom na Va-šo notico »Na naslov voditeljev SK Ra-pida« ugotavljamo, da iz dopisa, kate-rga ste priobčili, dogodek ni jasen in tudi ni navedeno nobeno ime ter je v njem go-vor samo o neklih učencih brez ugotovi-lve, da-li so bili to člani Rapida. Pri po-ročilih nedoraslih bi bilo vsekakor ume-stno nekaj previdnosti. Kljub temu bo Rapid na podlagi navedenega članka za-devo preiskal in bo hvaležen piscu objav-ljenega dopisa za točnejše podatke. Z ozirom na podano izjavo in obvezo, da bo klub nastopal proti vsakemu članu, ki bi žalil narod, je umestno, da se vsakega člana, ki bi pogledno nekaj zagrešil, na-znani vodstvu kluba z navedbo dokazov, da zamore potem v smislu prevzete ob-veze proti krivcu postopati. Na ta način se bo najlažje preprečilo nepotrebno vzdu-šje, katero se žalibog ustvarja tudi s pav-šalnimi obdolitvami brez dokazov in navedb imen. Z odličnim spoštovanjem SK Rapid.

Odhod dece v Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Vse je že pripravljeno za sprejem otrok v Po-čitniški dom kraljice Marije pri Sv. Mar-tinu na Pohorju. Deca I. skupine odpotu-je v nedeljo 10. junija ob 9.40 z Glavnega kolodvora v Mariboru. Starše prosimo, da pripeljajo pol ure prej otroke na kolo-dvor. Prtljago naj prinesejo že dan po-prej v soboto ob 9. uri v Zdravstveni dom, Koroščeva ulica 3.

Promet mariborske carinarnice v me-secu maju. Skupni promet mariborske glavne carinarnice je znašal v maju Din 12.750.904, in sicer dohodki uvoza Din 5.156.541.75, dohodki izvoza 8.444 Din, depoziti pa 7.595.919 Din.

Brezposelnost v maju. Pri mariborski Borzi dela je pretekli mesec iskalo dela 400 brezposelnih, in sicer 231 moških in 174 žensk. Skupno je pri Borzi prijavlje-nih 905 brezposelnih, in sicer 727 moških in 178 žensk. Delo je bilo nakazano v preteklem mesecu 80 moškim in 120 žen-skam, in sicer 13 hlapcem, 12 kleparjem, ključavničarjem in strojnikom, 5 mizar-jem, 2 usnjarijama, 1 tkalcu, 1 tapetniku, 2 brivcema, 5 krojaškim pomočnikom, 3 čevljarjem, 1 knjigovezu, 1 pekovskemu pomočniku, 8 natakarjem in hotelirskim slugam, 2 krovceva, 3 zidarjem, 2 slikar-jema, 4 trgovskim pomočnikom, 4 šofer-jem in kočijažem, 2 uradnikoma, 1 god-beniku, 8 pomožnim delavcem, 4 deklam, 1 zobotehničar, 2 tkalkama, 1 fotografinji, 2 trgovskima pomočnicama, 5 kuharicam, 36 služkinjam, 1 uradnici in 47 drugim delavcem in delavkam. Podelila pa je podpor v mesecu maju 125 brezposelnim v znesku 19.196 Din.

Sarajevski kinopodjetniki stavkajo. Sa-rajevska mestna občina je zelo obreme-nila sarajevske kinematografe, kar je dalo lastnikom povod, da so vsa tri pod-jetja zaprli. V svoji utemeljitvi navajajo lastniki kinematografov, da je občina po-višala takso na vstopnice za 400%, kal-drmino za filme pa za 700%.

Živalske kužne bolezni v dravski ba-novini. Po stanju z dne 25. maja je bila v dravski banovini svinjska kuga na 31 dvorcih, svinjska rdečica na 69, steklina na 6, vrančasti prisad, konjske garje in melurčasti izpuščaji pa vsak na dveh.

Trg za ribe. Na današnjem trgu za ribe je bilo 100 kg morskih rib. Prodajali so menule po 16 Din, škombre po 18, aziale po 28, sipe pa po 24 Din kg.

Vremensko poročilo mariborske mete-oroške postaje. Davi ob 7. je kazal to-plomer 17 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 13,2 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 18,5 742,6, reduciran na ničlo pa 740,4; relativna vlaga 66; od večeraj na danes je padlo 5 mm dežja. Vreme je oblačno in nekoliko vetrovno. Vremenska napoved pravi, da bo vreme spremenljivo in da niso izključene lokalne nevihte.

Po okrepčilo in zdravje na zeleno Pohorje

Na stroške mestne občine bo letovalo na Pohorju 90 siromašnih in bolehnih otrok

Preteklo sredo zvečer se je sestala v mestni posvetovalni komisija za izbiro otrok za počitniške kolonije pod predsedstvom podžupana g. Rudolfa Golouha. Udeležili pa so se tudi predstojniki mladinskega odseka Lukman, Bratož in Levstikova, nadalje občinski svetnik Grčar, zastopnik Društva za zdravstveno zaščito mladine ekonom Biček, zastopnik Pomladka Rdečega križa Ravter, zastopnik državnega higienskega zavoda v Zagrebu Lavrenčič, načelnik socialnopolitičnega urada Brandner in višji mestni fizik dr. Wankmüller.

Podžupan Golouh je po otvoritvi seje poročal o svoječasnem sklepu občinskega sveta mariborskega, ki je odobril sestavo komisije za izbiro otrok za počitniške kolonije in pogoje pod katerimi se smejo sprejemati, in sicer taki, ki so tako s socialnega kakor tudi z zdravstvenega stališča potrebni letovanja. Šole so bile pravočasno s posebno okrožnico socialnopolitičnega urada opozorjene naj izbere potrebno število najrevnejših in najpotrebnejših otrok. Srednje šole so poslale izbrane otroke na pregled zdravstvenemu domu, osnovne šole pa mestnemu fiziku. Ko je bilo to izvršeno, je socialnopolitični urad s pomočjo predstavnikov mladinskega odseka in po lastnih organih prekontroliral socialno stanje prosilcev ter končno predložil komisiji svoje predloge.

V proračunu je bilo lani predvideno za letovanje v počitniških kolonijah 80.000 Din, in sicer za 85 otrok po 600 Din na Pohorju in za 34 otrok po 800 Din na morju. Letos je ta postavka reducirana za 10.000 Din, tako, da je na razpolago le 70.000 Din za letovanje ubogih otrok. Stavljeno in sprejet pa je bil predlog, da se število otrok zaradi tega ne sme znižati, pač pa so se znižali oskrbni stroški. Društvo za zdravstveno zaščito mladine je znižalo oskrbne stroške od 600 na 500 Din, oziroma z vožnjo in s prevozom prtljage vred na 525 Din, Rdeči križ pa na 750 Din. Ker so prispevali nekateri starši manjše zneske v iznosu 5.000 Din, je dana možnost, da bo letovalo na Po-

horju 90 otrok, na morju pa 37. Komisija še ni določevala, kateri otroci bodo šli na morje, ker še manjkajo nekateri podatki. Izbrala pa je 90 otrok za letovanje na Pohorju, in sicer 48 dečkov in 42 deklic iz vseh mariborskih osnovnih in srednjih šol do 14 leta starosti. Sklenjeno je bilo, da odpotujejo izbrani otroci na letovanje že v nedeljo 10. t. m. z dopoldanskim vlakom ob 9.40 iz Maribora, glavnega kolodvora. Ker še na osnovnih šolah ni zaključen pouk, bodo šolska vodstva oprostila nadaljnjega pouka tiste otroke, ki so izbrani za letovanje.

Komisija je pregledala ves predložen material ter proučila premoženjske in razne druge prilike prosilcev in odobrila zadevni predlog socialnopolitičnega urada. Vsi navedeni otroci bodo letovali na stroške mestne občine mariborske, ker so pristojni v Maribor, sklenjeno pa je bilo, da bodo prijave siromašnih in letovanja potrebnih otrok, ki niso pristojni v Maribor, predložene deloma državnemu zdravstvenemu domu, deloma društvu za zaščito mladine, deloma pa pomladku Rdečega križa. Od mestne komisije predlagani prosilci bodo letovali na stroške javnih sredstev, ki so v ta namen predvidena, in sicer bo letovalo na stroške Zdravstvenega doma 30 otrok, na stroške Društva za zaščito mladine 20 otrok, na stroške Pomladka Rdečega križa pa 15 otrok. Izrecno je bilo sklenjeno, da se iz javnih sredstev upoštevajo le najpotrebnejši otroci, ki so bili izbrani uradno potom šol, uradnih zdravnikov in socialnopolitičnega urada.

Za letovanje so prosili 303 otroci, in sicer 160 dečkov in 143 deklic. Način izbire, ki ga je določila mestna občina mariborska, se je pokazal kot najboljši zaradi vsestranske objektivnosti in nepristranosti. Seja pa, na kateri bo komisija odločala o izbiro otrok za letovanje na morju, bo v najkrajšem času. V nadi, da se bodo otroci tudi letos počutili na letovanju kakor prejšnja leta in da se bodo vrnili v naročje svojih skrbnih staršev krepki in čili, je podžupan Golouh zaključil sejo.

Naši planinci ne mirujejo

Pred letoviščarsko sezono na Pohorju - Trg Ribnica brez ugodne zveze z železniško postajo

Mariborska podružnica Slovenskega mladinskega društva razvija v zadnjem času pod vodstvom agilnega predsednika gosp. inž. Šlajmerja zelo živahno delovanje. Celotno vrsto važnih vprašanj je treba rešiti in tako ni čuda, da se vrši seja podružničnih funkcionarjev za sejo. V ospredju je sedaj vprašanje elektrifikacije Mariborske kočje in bližajoča se letoviščarska sezona na naših planinskih postojankah, zlasti v idilčni Mariborski koči. Vprašanje elektrifikacije Mariborske kočje je pred definitivno rešitvijo. Drogovi za daljnovod od nove električne centrale pri Pohorskem domu do Mariborske kočje so že postavljeni. Upati je sedaj, da bo Mariborska kočja že v nekaj tednih zažarela v električni luči. S tem se bo izpolnila srčna želja mnogih letoviščarjev in tudi turistov, ki vedno radi prihajajo k Mariborski koči. Nedvomno bo pohorske letoviščarje razveselila tudi vest, da je mariborska podružnica SPD znižala cene za sobe, in sicer do trodnevne bivanja za 10, po osemih dneh za 20 in po 14 dneh stalnega bivanja celo za 30 odstotkov.

Posebno pažnjo bodo posvečili naši planinci tudi Seniorjevemu domu, kjer bodo opremili še nadaljnje sobe in temeljito pripravili letoviščarsko sezono, ki obeta letos postati zelo živahna, saj se prav v tem predelu našega leppega Pohorja odpira povsem nov planinski raj z vso svojo romantiko. Naši planinci organizirajo sedaj pod vodstvom pridnega gospodarja Seniorjevega doma, tiskarnarja g. Strašnika, sprigo nemogoče zveze med železniško postajo Brezno-Ribnica in trgovino Ribnico skupne izlete na Seniorjev dom z avtobusom kar iz

Maribora, kar bodo naši prijatelji Pohorja gotovo pozdravili. Mariborska podružnica SPD pa bo slej ko prej stremela za tem, da se med postajo in Ribnico upelje redni avtobusni promet, kar bi nedvomno znatno dvignilo obisk tega prelepega dela Pohorja. Dolžnost merodajnih faktorjev bi bila, da posvečajo vso pažnjo tamošnjim cestnim razmeram in s tem ustvarijo pogoje za razvoj tujkega prometa. Dokler cesta ne bo temeljito popravljena, ni misliti na to, da bi se tujski promet mogel znatno dvigniti. Med našim prebivalstvom je dovolj zanimanja za zapadni del Pohorja, toda žal so prometne razmere takšne, da je obisk Seniorjevega doma in njegove romantične okolice na ta način zvezan z veliko časovno izgubo in naravno tudi z večjimi izdatki. Če bo enkrat redno in stalno vozil avtobus od postaje do Ribnice, se bo stvar bistveno spremenila. Obisk turistov in tudi letoviščarjev se bo pomnožil in to ne bo v korist le planinskim postojankam, temveč tudi Ribnici in njeni okolici. Upamo zaradi tega, da se bo pereče vprašanje ugodne avtobusne zveze z Ribnico ob skupnem prizadevanju vseh v poštev prihajajočih činiteljev lahko in v doglednem času rešilo brez velikih težav.

V nedeljo 24. t. m. bo naše Pohorje v znamenju zelo številnega obiska članov »Društva ljubiteljev Slovenskih goric« v Ljubljani, ki bodo ta dan prispeli s posebnim vlakom v Maribor, da spoznajo krasote in zanimivosti severnega dela Slovenije. Večja skupina, ki bo štela 150 do 200 izletnikov, bo zjutraj v Hočah izstopila in pod vodstvom naših planincev napravila izlet k Mariborski koči, kjer bo skupni obed. Tukaj bo številne goste

pozdravil predsednik Mariborske podružnice SPD g. inž. Šlajmer, nakar se bodo izletniki vrnili deloma mimo Ruške kočje in Ruš, deloma mimo Sv. Bolfenka in Radvanja v Maribor.

Prvi letošnji letoviščarji so že prispeli na naše pohorske postojanke. V tej sezoni pričakujejo veliko število stalnih go-

stov, in to tembolj, ker letos niso bile znižane samo cene sobam, temveč tudi za oskrbo. Prišli ne bodo le oni, ki so že vzljubili naše Pohorje, temveč tudi mnogi drugi, ki so slišali o naravnih krasotah in o prijetnostih daljšega bivanja na zelenem Pohorju, ki ga naši ljudje žal še vse premalo cenijo.

Sokolstvo

Zlet mariborske sokolske župe 9. in 10. junija v Ptuj

Kakor smo že najavili, bo priredila mariborska župa letos svoj nastop v starodavnem Ptuj. Zlet je obvezen za vse edinice v njenem področju.

Spored svečanosti:

V soboto 9. junija: Ob 15. uri zbor sodnikov za ekme; ob 16. tekme članstva v vrstah nižjih in višjih oddelkov; ob 21. slavnostna akademija na Tyrševem trgu (ob slabem vremenu bo akademija v Mestnem gledališču).

V nedeljo 10. junija: Ob 6. nadaljevanje tekem; ob 8. glavne skušnje za nastop; istočasno bo seja četaškega odseka ob 10. zbor društvenih načelnikov; ob 11.30 spreved po ptujskih ulicah; ob 15. javni nastop vseh oddelkov.

Navodila udeležencem župnega zleta.

Vsako društvo mora skrbeti, da bodo telovadci in telovadke pravočasno v Ptuj. Tekmovalne vrste naj bodo po možnosti že v soboto pri tekmah. Vrste društev, mariborskih in obprogi Maribor-Ptuj, potujejo v soboto z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 11.50. Ostalo članstvo potuje z vlakom v nedeljo zjutraj ob 5.40.

Vozne olajšave.

Vozna olajšava za vse oddelke in kategorije, kakor tudi za vse udeležence zleta je: polovična vožnja. Društva naj si napravijo legitimacije in najdejo zaved-

Sokolsko društvo Maribor — matica. Društveni blagajnik obvešča članstvo, da bo razdelil zelene znake in legitimacije za polovično vožnjo v Ptuj in sicer v društveni pisarni v Narodnem domu v petek in soboto, vsakokrat ob 18.30 do 19.30. Članstvo plača za znak in legitimacijo 6 Din, nečlani 8 Din, ki imajo tudi ugodnost polovične vožnje. Telovadeče članstvo dobi legitimacije in znake pri svojih vodnikih za ceno 4 Din.

Opozorilo udeležencem župnega zleta v Ptuj. Uprava sokolske župe Maribor priporoča vsem udeležencem ptujkega župnega zleta, naj si nabavijo vozne listke na podlagi zletnih legitimacij v prodajni vnaprej pri Putniku, da se izognejo na ta način velikemu navažu, ki bo pred odhodom nedeljskega jutranjega vlaka.

Važno za sokolske edinice ob progi Maribor - Prevalje. Uprava sokolske župe Maribor bratsko opozarja vse edinice ob progi Maribor - Prevalje, da bodo imele pri povratku iz Ptujja ugodno železniško zvezo v Mariboru.

Sokol Maribor II. Pobrezje, poziva vse svoje članstvo, da se dobijo znaki in legitimacije za ptujski zlet drevi na letnem telovadišču pri br. tajniku.

Sokol Maribor III. obvešča, da dobe znake in legitimacije za Ptuj samo prijavljeni v društveni sobi, dnevno od 19. do 20. ure.

Ptuj

Ptujška realna gimnazija je priredila na Telovo popoldne šolski telovadni nastop gimnazijske mladine pod vodstvom učitelja telovadbe g. Danila Fona. Nastopili so vsi oddelki v najlepšem redu in v vzorni disciplini, tako da so se vsi prisotni izrazili zelo laskavo. Zlasti se je pokazal velik napredek v orodni telovadbi in lahki atletiki. Proste vaje — sestava g. Fona — so tudi zelo ugajale zbranemu občinstvu. Med odmorom je imel gimnazijski ravnatelj g. dr. Kovačič lep govor o narodni vzgoji mladine. Prireditelj se je zaključila s pesmijo »Hej Slovani«, ki jo je pel ves zavod s spremljevanjem godbe in tudi mimohod je napravil prav vojaški vtis. Te lepe prireditve naše mladi-

ni vzorec v »Organizaciji« na strani 240. Udeleženci župnega zleta, ki so pripadniki sokolske organizacije, si morejo prikriti legitimacije za polovično vožnjo pri sokolskih društvih in četah. Metulikom teh legitimacij, kakor tudi sokolskemu članstvu pa ni potrebno imeti posebnih železniških legitimacij po 5 Din, na kar se posebno opozarjajo vsi, ki so namenjeni na župni zlet v Ptuj.

Zletni znak.

Zletni znaki se naročajo direktno pri bratskem sokolskem društvu v Ptuj in stanejo: za telovadeče članstvo in naraščaj 3 Din, za ostalo članstvo pa 5 Din, za udeležence, ki niso Sokoli, pa 7 Din. Ugodnosti z znakom so: prost vstop k vsem prireditvam in prosto prenočišče na skupnih ležiščih.

Prehrana.

Prehrana je skupna in po gostilnah. Po gostilnah bo stal obed od 7 do 10 Din. Skupna prehrana za telovadeče članstvo bo po 5 Din.

Povratek iz Ptujja.

Povratek z zleta iz Ptujja je v večernih urah. Za povratek društev zahodno od Maribora na progi Ormož—Murska Sobota je preskrbljeno. Vlak proti Mariboru bo odhajal med pol 10. in 10. zvečer. Naraščaj in deca se odpelje iz Ptujja proti Mariboru z vlakom ob 17.08.

ne so se udeležili razen velike množice občinstva zastopniki vseh uradov in oblasti ter ministerialni odposlanec g. dr. Melik. Mladino je občinstvo na koncu nagradilo z bučnim odobravanjem.

Grozna nevihta s točo, ki je razsajala v sredo ponoči, je napravila veliko škodo na polju in v vinogradih. Prizadete so najbolj Haloze, posebno pa občini Varcja in Lancova vas. Ljudstvo je zaradi tega in zaradi raznih drugih elementarnih nezdod in gospodarske krize zelo obubožano.

Ptujski sejmi. Konjski in goveji sejem v torek 5. t. m. je bil vkljub slabemu vremenu prav dobro založen in tudi kupčija je bila zelo živahna. Prignali so 143 konjev, 150 volov in bikov, 279 krav in telic, skupaj 592 glav živine. Od teh je bilo prodanih 279 glav. Cene so bile sledeče: voli prve vrste 3.50—4 Din, druge vrste 3—3.50 Din, tretje vrste 2—3 Din; biki 2.50—4 Din, telice 3—4.50 Din; krave prve vrste 3—4 Din, druge vrste 2.50—3, tretje vrste 2—2.50 Din za kg žive teže; konji so se prodajali po kakovosti od 500—3000 Din eden.

Sejem za prašiče v sredo 6. t. m. je bil razmeroma slabo založen. Prignali so 231 rilcev, prodali pa 102. Cene so bile sledeče: debele svinje 6—7 Din, pršutarji 5—6 Din za kg žive teže; prašci stari 6—8 tednov so se prodajali po kakovosti od 75—150 Din eden.

Prihodnji konjski in goveji sejem bo 19. junija, svinjski sejem pa 13. junija.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v letošnji 45. številki: Uredbo o posvetovalnem odboru za banarstvo; uredbo o sorodnih obratih; uredbo o izdajanju potrdil o strokovni zapolitvi o obrtnem delu pri vojski in mornarici; pravilnik o učnih zavodih in šolah, katerih spričevala popolnoma ali deloma nadomeščajo učno dobo in dobo zaposlitev v trgovinskih obratih; pravilnik o učnih zavodih in strokovnih šolah, katerih spričevala dajajo ugodnosti za rokodelske obrti; objave banske uprave o pobiranju trošarin in razne objave iz »Službenih novin«.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Ne vznemirjaj ga!« je trdo ukazal Savadagak. »Edino zdravilo, ki ga imamo, je mir in počitek. Bodita pri njem, a pustita ga, naj počiva. Jaz moram na delo. Dragocen je vsak trepetek.«

Pribočnik se je vrnil na krov, kamor so vojščaki prinašali živila in ostale potreščine, ki so jih bili prinesli s seboj iz mesta. Delo je bilo kmalu opravljeno, leštva dvignjena, vrvi odvezane in po nekaj minutah so že udarila vesla v vodo in galeja se je sunkovito premaknila ter brzela, gnala po toku in mišicah krepkih rok, navzdol po reki proti palmovemu jamem. Ko je bila že precej oddaljena od vkrališča vojščakov in deklic, je Savadagak naročil svojim ljudem, naj privežejo obtežilne kamne na trupli obeh Atlantov in naj ju vržejo v Kalo.

»Če bi voda vrgla prezgodaj trupli na breg, bi ju lahko našli in odkrili umor,« je dejal. »Tako ne bo za njima nobenega sledu.«

Povelje je bilo kmalu izvršeno in štirje krepki vojščaki so prijeli vsakega m-

liča posebej ter ga vrgli čez krov v globino temne vode. Savadagak se je nasmil na ograjo in se zastrmel v valove, ki so se zgrnili ko gomila nad grobom dveh ljudi, ki sta še nedavno sanjala o novem življenju ob tako težko pričakovani vrtni v domovino.

»Morda sta ju pričakovali ženi, morda nevesti?« je mislil Savadagak. »Zaman. Nikoli več ju ne bo in nihče razen nas ne bo vedel, kje je njuno zadnje počivališče. Bila sta junaka, neustrašena mladeniča. Le malo je manjkalo, pa bi namesto njiju ležala jaz in Buramak na dnu Kalo. Sprejmi ju milostno v svoje veselstvo, o veliki Inti, veliki Ra!«

Iztegnil je roke nad vodo in izmolil molitev za mrliča. Nato se je vzravna in ozrl proti nebu. Dež je prenehal in tudi veter ni več vel. Bilo je vse tiho, le valovi reke so še šumeli v črno noč. Tudi oblaki so se redčili in rastajale so v njih prave line, skozi katere so mežikale iz neskončnih daljav drobne zvezde. Tema se je redčila, Obrisi obal so se razločno

risali za urno galejo, ki je plula sedaj mirno, enakomerno ter se naposled približevala mrtvemu rokavu, kjer se je morala skriti in počakati na princezo.

Savadagak je sam naravnal krmičo. Valovje se je umirjalo; galeja je zavozila na popolnoma negibno gladino rokava in polzela počasneje dalje. Rokav je bil dolg okoli tri tisoč korakov, po nekod do sto korakov širok, drugod pa zopet tako tesen, da se je galeja le težko prerila med obema bregovima. Na obeh straneh rokava je bil divji gozd palm in listovcev, katere so prepletale liane in druge ovijalke, da je bil prehod nemogoč ali pa zelo naporen in zamuden. Ovijalke so se spuščale v velikih slapovih tudi v rokav, prav doli do mirne gladine, in tvorile tako ogromne zavese, za katerimi je našla galeja azteških ubežnikov rajvarnejše skrivališče.

Ko se je porajal prvi rahli jutrnji svit, je Savadagak poiskal najprikladnejše in najgostejše skrivališče in spravi s svojimi ljudmi vanj ladjo ter jo zakril še z zelenjem nasekanih lijan. Zasedovalna ladja, ki bi priplula v zaliv, ubežnikov ne bi mogla opaziti, če ne bi preiskala prav vsakega kotička. Mimo tega je Savadagak prav dobro vedel, da v tem mrtvem rokavu nihče ne bo iskal ukradene gale-

je, četudi bodo tatvino opazili in odposlali izvidnike.

XVIII.

S skrivnostno grozo v duši, kakor one noči Nefeta, je prestopil Asarhadan vhod v podzemlje čaravnice Arikdinile in doživel vsa neprijetna presenečenja. Tudi njemu je zastavil izhod ogromni tuleči zaryij in tudi on je kakor okamenel pričakoval, da ga požre. Potem je zaslišal votli glas starke, ki se je naenkrat znašla pred njim, kakor da bi jo bila zemlja vrgla iz sebe.

»Pozdravljen, sin moj najljubši!« ga je pozdravila. »Ne boj se mojega čuvaja!«

Potem ga je prijela za roko in odvedla k žrtveniku, na katerem je plapolal skrivnostni ogenj. Sedla je na stopnišče in mu velela, naj prisede. Molče je izpolnil njeno naročilo in strmel s široko odprtimi očmi v to skoraj nežensko bitje, ki ga je dolgo ogledovalo s svojimi brezbarvnimi srepimi očmi. Asarhadanu je bil ta moik neskončno mučen, zato ga je sklenil prekiniti, dejal je:

»Prišel sem...«

»Molči!« ga je ukazujoče prekinila starka. »Odgovori mi le na vprašanja! Si Asarhadan, sin faraona jutrnjih plajnav?«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Olimpijski fond. V Jugoslaviji so v vseh večjih mestih ustanovljeni »Olimpijski odbori« katerih naloga je predvsem zbirati denarna sredstva za udeležbo naše države na XI. olimpijadi, ki bo v Berlinu l. 1936. — Iz nabranih sredstev se bodo v prihodnjem letu nastavili strokovni trenerji za razne panoge sporta, ki bodo po vsej državi vodili specialne tečaje ter pripravljali sportnike za olimpijado. Krajevni olimpijski odbor v Mariboru priredi v nedeljo, dne 10. junija t. l. »Olimpijski dan«, katerega čisti dobiček gre v olimpijski fond. Izvedejo se nastopi raznih sportnih panog: nogomet, kolesarenje, tenis, lahka atletika, težka atletika itd., kjer bodo nastopali najboljši sportniki Maribora ter pokazali občinstvu visoko stopnjo sporta v Mariboru. Dopolndne bodo sportniki po mestnih ulicah nabirali prostovoljne prispevke za »Olimpijski fond«.

Težka atletika na Olimpijski dan. V nedeljo, dne 10. junija t. l. ob 20. uri bo v Zadrugi gospodarski banki, Aleksandrova cesta 6, propagandni nastop najboljših težkih atletov Maribora. Sodelujejo odlični rokoborci in boksarji SSK Maratona in SK Železničarja. Vsemu sportnemu občinstvu znana imena Pircher, Fišer, Gobec, Štrukel, Kampič, Kramberger jamčijo za dober sport. Ker je čisti dobiček namenjen Olimpijskemu fondu je sigurno, da bodo ljubitelji težke atletike z veseljem napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Teniška zmaga Jugoslavije. V Zagrebu se je včeraj zaključilo mednarodno teniško tekmovanje med Jugoslavijo in Belgijo. Zmagala je Jugoslavija v razmerju 5:2.

Nemčija: Avstrija 3:2 (3:1). V Napolju se je včeraj odigrala nogometna tekma za tretje in četrto mesto svetovnega prvenstva, ki se je končala z velikim presenečenjem. Avstrijci, ki so ob pričetku tekmovanja veljali za favorite za ponosni naslov svetovnega prvaka, so včeraj morali pred 10.000 gledalci kloniti pred nemško reprezentanco, ki je zmagala s 3:2. Nemci so s tem zasedli častno tretje mesto ter odpušajo v Rim, kjer bodo pristvovali razdelitvi nagrad, Avstrijci pa so se takoj vrnili domov.

Skrivnostna slika.

V malem škotskem mestu Campeltovnu je obhajal te dni slikar Arhibald Kinnom svoj 84. rojstni dan. Ob tej priliki se je ugotovilo, da je jubilar naslikal v neki jami na otoku Davarju že pred 49 leti krasno sliko, ki so jo občudovali številni tuji. Domačini kakor tuji so bili prepričani, da je bila omenjena slika nadnaravnega porekla. Pri slavnostih je slikar Kinnom pripovedoval, kako je skrivaj kot slikarski učenec prišel v jamo in slikal. Ker je slika že nekoliko pokvarjena, so škofski jubilaru naročili, naj jo popravi.

Statistika zakonske sreče

Zakonsko življenje in ločitve zakonov.

Angleški strokovnjak za psihološke probleme dr. Arnold Boks, ki se bavi s proučevanjem zakonskega problema, je nedavno objavil zanimive statistične podatke o zakonski sreči, ali bolj povedano — o nesreči. Dr. Boks je dolga leta proučeval vprašanja ločitve zakona, preiskoval vsa važnejša dejstva in vse podrobne okolnosti, ki vplivajo na zakonsko srečo, odnosno, ki rušijo to srečo in so vzrok ločitve. Navesti hočemo nekaj njegovih zanimivih podatkov.

Kar se tiče samomorov zaradi nesrečne ljubezni in zakona, meni dr. Boks, da v zadevnem prednjačijo žene na vsem svetu. V približno 72% primerov izvršijo žene samomor zaradi nesrečne ljubezni. Zato pa zavzema ljubezenski motiv v statistiki samomorov žensk tudi prvo mesto.

Moški bolj redko beže iz življenja zaradi ljubezni, zato pa prednjačijo v drugih ozirih. V približno 75% primerov so moške krivi ločitve zakona, dočim je iniciativa žene za ločitev mnogo šibkejša. Moške navadno nosijo vso odgovornost in stroške ločitve zakona, vendar jih to nikakor ne oplaši.

Najčese se ločita zakonca, če sta istih let. Redko se loči mož od žene, ki je za 9 do 12 let mlajša. V današnjem času pa tudi leta starosti ne igrajo več tako važne vloge, kakor nekdanj. Misli bi človek, da so moški danes treznejši, toda njih dejanja izpričujejo, da so veliko bolj lahkomiselnih, kakor so bili v prejšnjih boljših časih.

Zanimivo je, da na srečo v zakonskem življenju čisto v veliki meri vpliva teža zakoncev. Vitki, suhljati, temperamentnejši in nervoznejši zakonci se mnogo čese ločijo, kakor pa debeli in okrogli. To velja tudi za žene kakor za moške. V tem pogledu so zelo rahli zlasti Angleži, pri katerih se opaziti največ ločitev za-

kona pri zakoncih, če nista vsaj približno enako težka. Suhljati Angleži ni srečen poleg okrogle Angležinje, kakor tudi ni vitka Angležinja srečna poleg trebušaste Angleža. Bolj redko pa se ločijo moške, ki tehtajo nad 100 kg. pa četudi so njih zakonske družice lahke kot peresa.

Po Boksovi statistiki so na vsem svetu plavalose ženske rahlega srca in ne poznajo zvestobe, dočim so črnolase in žene koštanjevih las zveste zakonske družice. Nasprotno pa so moški plavih las zadovoljni z vsem v zakonu in se bolj redko ločijo.

Angleški učenjak navaja v svoji statistiki še mnoge druge in zanimive podatke in opisuje najrazličnejše vzroke za ločitve, navaja razne malenkosti, ki vplivajo na zakonsko srečo in so čestokrat vzrok ločitve najbolj srečnih zakoncev. Danes igrajo na primer v zakonski sreči materialni oziri veliko večjo vlogo kakor pred vojno, vendar pa niso največje ločitve iz čisto materialnih vzrokov. Dr. Boks smatra, da je glavni čimtelj zakonske sreče, miru in zadovoljstva v zakonskem življenju, le samo žena, ki mora biti duša hiše, in mora storiti vse, da navže svojega moža na dom, v katerem občuti ljubezen, toploto in zatočišče življenjskega boja. Če popusti žena te malenkost, že se prikrade v družinsko življenje nezadovoljnost, ki ima za posledico žal v mnogih primerih dnevne prepire, iz katerih se po navadi izcimi ločitev zakona.

Prav zaradi tega, pravi angleški učenjak, je važno, da ne sme biti žena močevih let ali celo starejša od njega. Žena mora priti v zakonsko življenje svežost in mladostni polet in zato mora biti mlajša od svojega moža, ker tudi njena leta veliko vplivajo na srečo v zakonu. Tudi izobraženost igra v zakonu veliko

vlogo, vendar pa ne v toliki meri, kakor so to nekdanj trdili psihološki in drugi strokovnjaki. Dobro je, če je mož bolj naobražen kot žena. Žena je že tako ustvarjena, da je navajena ceniti moža, ki je duševno močnejši od nje. Žena, ki je bolj inteligentna kot mož, pa se čisto počuti ponižano, čeprav to skrbno skriva pred svojim možem. Enakost v inteligenci je redka v življenju zakoncev tudi v najbolj kulturnih državah. Žena, ki ni tako izobražena kot mož, ne predstavlja nobene nesreče in nevarnosti za zakonsko srečo, prvič že iz razloga ne, ker se bo mož potrudil, da jo dvigne na visočino svoje izobrazbe, in drugič, ker bo vedno skrbel, da bo skrbno maskiral njeno neizobraženost pred drugimi.

Letošnje leto je leto elementarnih nezdod

Letošnje leto je kakor redko katero prejšnje prizadeto z velikimi elementarnimi nezdodami. Iz vseh krajev sveta poročajo že od početka leta o razsajanju strašnih viharjev, o katastrofalnih poplavih in izbruhih vulkanov. Pred dnevi je divjala nad vso Španijo strašna nevihta, v kateri je bilo ubitih večje število oseb, nad 100 pa težko ranjenih. Iz severnega dela ameriške države Čile poročajo o silnih poplavih, ki so povzročile ogromno škodo. Severna Amerika in nekatere evropske države so hudo trpele zaradi suše. Kronika elementarnih nezdod pa beleži tudi velike rudniške katastrofe, ki so zahtevale ogromno število žrtv. Ker se nam bliža poletje ni izključeno, da bodo razne kraje opustošile nevihte s točo, na jesen pa se bodo verjetno polnili stolpci listov s poročili o raznih poplavih in drugih nesrečah.

Za zaščito kitov.

Iz nove Zelandije poročajo, da so evropski lovci lani polovili okrog 40.000 kitov. Lovci so zaslužili pri tem ogromen denar. Opravičena pa je bojazen, da bodo kiti, če ne bodo lovci prenehali s svojim strastnim lovom, kmalu izginili iz morskih vod. Oblasti nameravajo zaradi tega zaščititi kite in prepovedati divji lov na nje.

Usoda mlade letalske rekorderke.

Mlada Romunka Smaragda Breskova se je že v zgodnji mladosti pričela zanimati za letalstvo in je tudi vso svojo mladost posvetila letalskemu sportu. Kot pilotinja si je pridobila svetovni sloves. Posebno senzacijo je zbudila v Ameriki s skokom iz letala. Skočila je s padalom iz višine 7000 m in tako postavila svetovni rekord. Pred dnevi pa je stopila v samostan in bo postala misijonarka na Daljnem vzhodu.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mali oglasi

Prodaj

POHIŠTVO.

spalnica iz trdega lesa, rabljeno tri mesece, lepo, za Din 1800.— in otomana za Din 840.— na prodaj. Mizarstvo Vojašniški trg. 2345

PRODAM VOZICEK

za slikarje. Taborska 8, dvorišče. 2328

Stanovanje

TRISOBNO STANOVANJE, ena soba s posebnim vhodom, takoj oddam. Koroška c. 102. 2344

Lokal

LOKAL.

pripraven za vsako trgovino ali pisarno takoj oddam v našem, Pekarna Kolnik, Aleksan dрова c. 81. 2343

Službo dobi

ISCEM SLUŽKINJO

za vsa hišna dela, zdravo, močno in pošteno. Javiti se pri Cvitkoviču, Gosposka ul. 52-II. 2350

Oglašujte!

Licitacijski zavod

ima dne 9. in 11. junija 1934

prvo licitacijo ob 9^h

Sprejema še predmete. Vsak dan ogled predmetov.